

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

765. An Episcopo conferri possit beneficium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

Questio 763. An si Episcopus contulit incapacitatem, possit iteratō conferre?

Respondeo: quod si Episcopus, in quo supposita ab initio simultanea cum Capitulo per concordiam seu pactum, aliamque concessionem factam ei à Capitulo, solidatum est jus conferendi beneficium aliquod sub ea lege, ut certo generi personarum, seu habentibus certas qualitates, alteri personæ non habenti dictas qualitates illud contulit, adeoque nulliter, ultra nullitatem hujus actus ex toto, non esse adeptam ei eam concessionem seu potestatem conferendi, quod minus, etiam ad eandem illam vacationem, possit iterum providere de persona habente requisitas qualitates, modò res sit integra, id est, nisi aut ex temporis lapsu, aut ex applicatione interpolata sive potestas devoluta, vel alias, puta, ex applicatione, provisio intercisa, ut dictum est supra, ubi de potestate Capituli quod ad conferenda beneficia. De cetero collatorem, postquam semel indigno, præstern scienter, contulit, non posse iteratō illud beneficium conferre alteri ad eandem vacationem, sed esse locum deviationi, videtur sequi ex dictis de devolutione & præsentatione, ubi qualiter patronus variare possit.

Questio 764. Quenam sint pœna indignis conferentium?

Respondeo: Prælatus indignis conferens beneficia, si post unam & alteram correptionem se non emendet, in Concilio provinciali à collatione beneficiorum suspensi debet, cap. grave. de præb. Laym. ibid. n. 4. hac autem pœna longè diversa est ab ea, qua decernitur in c. cum in cunctis, de electis, ibi enim statuitur, ut eligens (idem est de collatore) indignum pro ea tantum vice, seu quodad ejus beneficii collationem privarus sit; hic verò de cuiuslibet beneficii provisionibus dicitur, si indignos promoveant, & moniti se non emendent, ut ab omni beneficiorum collatione suspendantur, suspensione Papæ vel proprio Patriarchæ reservata, licet aliter, et si non reccè, ut inquit Laym, rem hanc explicet Glossi, in cit. c. grave. v. persona.

Questio 765. An Episcopo conferri possit beneficium?

1. Respondeo primò: collatio dignitatum vel beneficiorum facta Episcopo est invalida, nisi fiat in dispensatione Papæ, aut ex justa & necessaria causa, v.g. quia Episcopus non erat in possessione Episcopatus, sed exulabat; vel quia non habet fructus sufficientes ad se sustentandum, Garc. p. II. c. 6. n. 44. citans Abb. in c. cum nostris. de concess. præb. num. 4. & 7. & 15. Lamb. p. I. l. 2. q. 7. a. 16. Rodr. in sum. tom. 2. c. 10. n. 7. Less. de just. l. 2. c. 34. n. 139.

2. Respondeo secundò: valet tamen collatio, præstern beneficii simplicis facta Episcopo, qui renunciavit Episcopatu. Garc. loc. cit. n. m. 45. cito. tans Navar. cons. 14. & 15. de elect. contra Cardin. in c. ad supplicationem. derenunc. n. 1. putantem etiam tali Episcopo non posse conferri beneficium sine dispensatione vel causa.

3. Respondeo tertio: valet etiam facta Episcopo titulari. Garc. ibidem. & Nav. contra Bursat. cons. 351. l. 4. n. 23. dicentem, quod promotus ad Episcopatum titularem, per hoc reddatur inhabilis

ad alia deinceps beneficia habenda sine induito Papæ. Addit quoque Garc. n. 46. se respondit, etiam pensionem reservatam Episcopo titulari sine dispensatione esse validam. citat hanc in rem Sanch. de marim. l. 8. d. 4. à num. 2. & Tusch. lit. D. v. dispensatio.

4. Respondeo quartò: valet collatio beneficii facta electo in Episcopum ante confirmationem; nam ante hanc est capax beneficij alterius, si fibi conferatur. Garc. loc. cit. n. 47.

Questio 766. An beneficium resignatum conferri possit consanguineis, affinibus, familiaribus collatorum & resignantium?

Respondeo: de hoc dicendum infra de resignatione beneficiorum, ubi, quibus resignari possint beneficia. Cetera qua hinc examinari debent, in specie de qualitatibus personarum, quibus conferenda beneficia, puta, de uxate, sanitate, scientia, moribus, legitimitate, carentia censorum & infamia, bigamia, de semel facta earum refectione, & similia omnia exactè tractata invenies tum prima part. ubi de qualitatibus promovendorum ad beneficia, tum sec. 2. bujus part. ubi de eligendis.

PARAGRAPHVS II.

De collationis legitimæ conditionibus.

Questio 767. Que sit distinctio inter ea, que ut forma, & que ut conditiones requiruntur ad collationem?

Respondeo: quæ ut forma requiruntur, ita servari debent, ut nec minimum omitatur, alias actus corrui; cum forma det esse rei. Castrop. de benef. in proem. ad D. 3. de quo vide plura apud Gonz. gl. 4. num. 137. Conditiones dicuntur, quæ non ita sunt ad actum requisita, ut ex illarum omissione actus corruiat, quia actu adjacent. Castrop. ibid. Est autem hoc ipsum quandoque difficile discernere, num aliquid ut pure condicio, num ut quid formæ requiratur; illud tamen notandum, quod, ut ait Castrop. regulariter loquendo, conditiones in beneficiorum provisione requisita hunc effectum præstent; nimis quod ex earum omissione actus sit nullus, ac ita naturam formæ induant.

Questio 768. Quot, vel que sint conditiones collationis legitime?

Respondeo: sunt sequentes: quod debeat esse pura, certa, facta in perpetuum, sine diminutione, & gratis.

Questio 769. An, & qualiter collatio fieri possit conditionate, & quasi pacificando?

1. Respondeo primò: potest fieri sub conditione qualibet de præsente vel præterito, qua beneficio de jure inest, aut ei annexa est, dicendo: v.g. confero tibi beneficium, si vacat, si uxorem ad illud requisitam habes, Garc. p. 8. l. 2. num. 4. citans quam plur. Castrop. loc. cit. p. I. n. 4. citans Vafq. de benef. c. 4. §. 4. num. 241. Azor. p. 2. l. 6.